

Preek Nahum 1:3

Gemeente, misschien kent u de uitspraak wel dat de christelijke gemeente bestaat om de lofzang gaande te houden. Daarmee wordt bedoeld dat de Heere het waard is om geloofd en geprezen te worden. En nu mogen christenen, zij die door genade mogen weten dat ze kinderen van God mogen zijn, telkens opnieuw de lof van de Heere aanheffen. Wat is het goed en mooi als het ook in ons hart leeft: Ik zal alom Zijn lof ontvouwen, in Hem verblijdt zich ons gemoed.

Maar wat is dat eigenlijk: God loven en prijzen? Daarvan zouden we kunnen zeggen dat het betekent dat we met de woorden die de Bijbel ons aanreikt in ons gebed en in onze zang de Heere prijzen om Wie Hij is en wat Hij doet. We zouden kunnen zeggen de Heere loven en prijzen dat veronderstelt persoonlijke kennis. Het gaat er niet in de eerste plaats om dat wij er een goed gevoel aan over houden, maar dat God aan Zijn eer komt. Daarvoor is dus nodig persoonlijke omgang met de Heere en het onderzoeken van Zijn woord. Een voorbeeld kan dat nog verduidelijken. Ik hoorde kort geleden iemand vertellen over een werknemer die na lange tijd afscheid nam van een bedrijf. Er was een feest voor hem georganiseerd en de directeur zou hem toespreken. Die nam het woord en begon te vertellen hoe goed de werknemer wel niet was geweest. Bijna nooit ziek geweest, altijd opgewekt, volledige inzet enz. Een hele positieve toespraak zouden we zeggen. Echter de familieleden van de werknemer vonden het helemaal niet zo mooi. Ze vonden het oppervlakkig. Een toespraak die je voor iedereen zou kunnen houden. Wel een positieve toon, maar uit niets blijkt dat men de moeite heeft genomen om degene die afscheid neemt echte te leren kennen. Goed bedoeld misschien, maar het laat een onpersoonlijke en oppervlakkige indruk achter.

Nu zou het kunnen dat iets dergelijks ook van ons geldt als wij ons met onze woorden tot God naderen om Hem te loven en te prijzen. Dat we het uit gewoonte doen. Omdat het hoort. Misschien beleven we het zelf nog wel als een mooi gebaar en als goed bedoeld, maar roept onze loven eigenlijk de vraag op of de Heere wel echt kennen. Of dat onze woorden niet verder reiken dan de oppervlakte. Wat is het dan nodig om onze tijd en energie te gebruiken om de Schrift te onderzoeken. Om zo te leren Wie de Heere is, opdat ons loven en prijzen voortkomt niet uit gewoonte, maar uit verwondering over Zijn goedheid en genade. Dat willen we ook deze morgen met elkaar doen. Aan de hand van een loflied uit het Oude Testament. En wel uit Nahum 1. Bij mij staat het er ook als kopje boven vers 2 : Loflied op de Heere. En als kerntekst noem ik u vers 3. Ik lees dat vers nog een keer: De Heere is lankmoedig, doch van grote kracht en Hij houdt de schuldige geenszins onschuldig.

Als thema boven de preek van vanmorgen schrijven we: Loflied op de Heere als rechter.

En dan noem ik u drie gedachten waar we bij willen stilstaan.

1 Zijn oordeel is rechtvaardig

2 Zijn oordeel is vast en zeker

3 Zijn oordeel biedt bescherming

1 Zijn oordeel is rechtvaardig

En die eerste gedachte vinden we terug in het midden van het derde vers. Daar lezen we over de Heere dat Hij de schuldige geenszins onschuldig houdt. En dat is rechtvaardig, of niet? Het druist tegen ons rechtvaardigheidsgevoel in als iemand straf krijgt voor wat hij niet heeft gedaan. Bijvoorbeeld als mensen jaren in de gevangenis zitten voor iets dat een ander heeft gedaan. Ik denk bijvoorbeeld aan de bekende Puttense moordzaak. Twee mannen zaten 7 jaar in de cel voor een moord die een ander gepleegd had. Maar evenzeer werkt ons rechtvaardigheidsgevoel andersom: iemand die wel een misdaad heeft begaan moet gestraft worden. Iemand die gestolen heeft, of iemand heeft vermoord, die gaat niet vrijuit, maar moet worden opgepakt. Nu, dit principe vinden we ook in Nahum. En niet zomaar bij een mens, maar het wordt gezegd van de Heere. Hij houdt de schuldige zeker niet onschuldig. En dat staat hier niet als een algemene uitspraak. Nahum schrijft dit heel bewust, omdat heel het boekje dat Hij schrijft om dit principe draait. De Heere houdt de schuldige zeker niet onschuldig. En Nahum die wijst in zijn profetie aan wie de schuldige is en welke straf er zal volgen.

Dat brengt ons bij de vraag over wie het hier eigenlijk gaat. Wie is Nahum en met welke bedoeling schrijft hij dit op? Nu, over de profeet zelf weten we eigenlijk niets. Behalve dan dat hij uit het plaatsje Elkos komt, zoals we lezen in vers 1. En verder dat zijn naam 'trooster' betekent. Maar daar lijkt zijn boodschap weinig mee te maken te hebben. In plaats van over troost, begint de profeet over wraak en over straf. En wat hij schrijft ziet hij in een visioen voor zich. Dat lezen we ook in vers 1. Alle drie de hoofdstukken van dit boekje zijn een weergave van een visioen dat de Heere aan de profeet laat zien.

Dus het gaat om een visioen over wraak en straf. Over God die rechtvaardig is en de schuldige zeker niet onschuldig houdt. Maar wie zijn dat nu? Dat hebt u waarschijnlijk al opgemerkt bij de Schriftlezing. Het staat ook in vers 1. Het gaat over de stad Ninevé. De last van Ninevé lezen we. Dat betekent het visioen gaat over Gods oordeel over de stad Ninevé en dat de profeet hieronder gebukt gaat. Het is voor hem een last dit te moeten verkondigen. Al is Gods oordeel rechtvaardig, toch is het een last om namens de Heere over Zijn verschrikkelijke toorn te moeten spreken. De profeet is diep onder de indruk van de totale vernietiging die de stad zal treffen. Ninevé die naam klinkt ons ook bekend in de oren. Vooral vanwege de bekende geschiedenis van de profeet Jona, die door de Heere zo'n honderd jaar eerder naar de stad was gezonden. En toen Jona er eindelijk aankwam had hij niet zoveel moeite om Gods oordeel te verkondigen. Toen hij klaar was met preken ging Jona rustig zitten wachten tot de Heere de stad voor zijn ogen zou omkeren. Bij Nahum treffen we een andere toon. Ook hij wordt door de Heere geroepen om Ninevé het oordeel aan te zeggen, maar voor hem is het een last. Het is geen kleinigheid om te spreken over het oordeel van de Heere.

Is dat voor ons ook zo gemeente? Als wij zo op het eerste gehoor iets bemerken van de boodschap van Gods oordeel, vrezen wij dan voor de Heere? Omdat we onder de indruk komen van Gods majesteit en heiligheid? En misschien ook omdat we beseffen dat wij vanuit onszelf ook niet voor Hem kunnen bestaan.

De Heere houdt de schuldige zeker niet onschuldig. Dat zijn woorden in de eerste plaats aan het adres van de inwoners van Ninevé. En schuldig waren ze. Na de prediking van Jona hadden ze zich in zak en as bekeerd, maar daarna waren ze weer teruggevallen in hun oude patronen. Even hadden ze hun afgoden gelaten voor wat ze waren en hadden ze gesmeekt tot de ware God om vergeving. Dat

hadden ze ook gekregen maar even daarna waren ze weer te vinden in de tempels van hun afgoden . Gaven ze zich weer over aan beelden van hout en steen en hielden ze geen rekening meer met de Schepper van hemel en aarde. Sterker nog bij één van de andere profeten lezen we dat de inwoners zichzelf als een soort goden waren gaan beschouwen. Hun stad nam in welvaart toe. Het paleis dat de koning van de stad voor zich liet bouwen kende zijn weerga niet. Daarbij behoorden ze tot het grote en machtige Assyrische rijk, dat ook Israël en Juda onderdrukte. Hoogmoed en trots vervulde hun hart en de prediking van Jona was allang vergeten.

Dat moet wel verkeerd lopen. Want de Heere is heilig en rechtvaardig. In Zijn goedheid heeft Hij hen al eens gespaard, maar nu zal Zijn oordeel hen treffen. Dat verbaast ons toch niet gemeente? Want zo is de Heere. Hij houdt de schuldige zeker niet onschuldig. En als mensen blijk geven van hun onbekeerlijkheid dan zal Gods oordeel hen zeker treffen. Houden we daar ook rekening mee? Ik zei zoeven dat Ninevé terugviel in de oude patronen van de zonde. Op bijzondere wijze hadden ze gesmeekt om vergeving en redding. Maar dat was van voorbijgaande aard. Dat is een gevaar dat ook wij onder ogen moeten zien. We kunnen in ons leven soms diep onder de indruk raken van het evangelie. Bijvoorbeeld als we van dichtbij meemaken hoe iemand in volle vrede heengaat, omdat hij mag zien op Zijn zaligmaker. Of we raken onder de indruk van een preek of een indringend gesprek dat we met iemand hebben. Maar de indruk ebt weg. Oude patronen, waarvan we even beseften hoe gevaarlijk die zijn, kwamen weer terug. En uiteindelijk bleef echter bekering uit. Laten we daarom de les van Ninevé ter harte nemen. Niet dat we zouden vaststellen dat we geen zonde meer doen, maar dat we onderzoeken of we er strijd tegen voeren. Soms kunnen we terugvallen in het verkeerde, maar dan zullen we daarin niet kunnen blijven. Dan zullen we opnieuw vluchten tot God, die ons dan niet terugstuurt maar opnieuw zijn vergeving wil schenken. Daar zullen we ook straks nog van horen.

Ondertussen worden we bepaald bij Gods rechtvaardig oordeel dat Ninevé zal treffen. De Heere zal de schuldige zeker niet onschuldig houden. Een vraag die boven komt is wel: is dat nu echt waar? De profeet kan het wel zeggen, om Ninevé te waarschuwen. Maar waarom zouden ze het geloven? Ze merken er nog niks van en hun stad kent grote voorspoed. En toch is Gods oordeel vast en zeker. Daar letten we op in de tweede plaats.

2 Gods oordeel is vast en zeker

Die twijfel aan Gods oordeel kunnen we ons misschien wel voorstellen. Misschien denken we zelf wel eens. Gods oordeel dat zal wel meevallen. Zou het eigenlijk wel komen? De aarde bestaat al zo lang en er is zo veel onrecht. Als God de schuldige niet onschuldig houdt dan zou zijn oordeel toch al lang gekomen zijn?

Op die manier zouden we Gods oordeel van een vraagteken kunnen voorzien, terwijl er eigenlijk een uitroepteken achter moet staan. We vermoeden onmacht of onverschilligheid bij God. Terwijl daar geen sprake van is! Er is een andere reden voor het uitblijven van Gods oordeel en dat lezen we ook in onze tekst. Gelijk in het begin van vers 3, waar staat: De Heere is geduldig, maar groot van kracht. Wat betekent dat? Deze woorden kunnen op het eerste gezicht wat vreemd op ons overkomen. Het lijkt een vreemde tegenstelling. De Heere is geduldig, maar groot van kracht. Nou dat kan toch, je kunt geduldig zijn en sterk tegelijkertijd. Daar is niets vreemds aan. Maar dan missen we toch een beetje betekenis van het woordje 'geduldig' hier. Het wordt hier niet gebruikt zoals wij dat vaak doen. We zeggen tegen elkaar 'geduld is een schone zaak' en dan bedoelen we dat je maar beter

rustig kan blijven, ook als iets langer duurt dan je wil. Bijvoorbeeld als je de trein wilt halen. Je haast je het perron op en dan zie je op bordje dat de trein een half uur vertraagd is. Je windt je al op, maar je denkt ook, laat ik maar geduldig wachten ik kan er toch niets aan veranderen.

Zo'n betekenis heeft geduld hier niet. Het gaat verder. In de Statenvertaling staat 'lankmoedig'. Een moeilijk woord, maar we proberen daar al iets in dat verder reikt dan enkel geduldig afwachten. Het heeft ook te maken met de context van dit vers. Eigenlijk staat hier iets als: De Heere is traag tot toorn'. De Heere is geduldig in die zin dat hij niet snel overgaat tot het uitvoeren van zijn straffen. Niet omdat hij niet anders kan dan afwachten, zoals wij als onze trein later komt, maar omdat Hij er een bedoeling mee heeft. Hier blijkt Zijn goedheid en genade. De Heere wacht nog met Zijn toorn, omdat er dan ruimte is voor bekering en vergeving. Zoals ook Ninevé is gebleken na de prediking van Jona. De Heere gaat niet overhaast te werk, maar hij wacht om genadig te kunnen zijn. Dat is een eigenschap van God die we op zoveel andere plaatsen in de Bijbel ook aantreffen. En het is ook reden om Hem te loven en te prijzen. Ondanks onze zonden, geeft ons de Heere nog het leven. Hij laat het evangelie preken en Hij wacht met Zijn oordeel. Dat vinden we hier in het Oude Testament, maar ook zo duidelijk in het Nieuwe Testament. We lezen er ook over in de gelijkenis uit Lukas. De Heere Jezus spreekt daar over een wijngaard met een boom die jaar in jaar uit zonder vruchten blijft. De eigenaar heeft niets aan die boom en hij gebiedt de wijngaardenier om de boom om te hakken. Die voelt daar echter niets voor. Nog een jaar wil hij de boom verzorgen om te zien of er toch nog vruchten aan zullen komen.

Ook in die gelijkenis merken we Gods lankmoedigheid, Gods geduld met mensen. Wij zijn ook van die bomen waar veel aan ten koste wordt gelegd. De mest van het evangelie wordt bij ons gebracht. Omdat we de toevlucht zouden nemen tot de Heere Jezus. En ondanks het feit dat bij sommigen vruchten uitblijven en ze onbekeerd voortleven blijft de Heere doorgaan om Zijn Woord aan hen voor te houden en nodigt Hij ons om onze zonden te belijden en tot Hem te komen. Wat is dat rijk gemeente, om dit van de Heere te lezen. Hij is geduldig. Hij wacht nog met zijn oordeel, omdat Hij ons genadig wil zijn.

Jongens en meisjes, daarover wil ik ook nog speciaal iets tot jullie zeggen. Ik denk dat jullie allemaal wel eens straf krijgen in de klas, als je iets doet wat niet mag. Bijvoorbeeld als je steeds door de juffrouw of meester heen zit te praten. En dan kan het zijn dat de meester niet gelijk straf geeft maar dat hij eerst een paar keer waarschuwt. Ik had vroeger een juffrouw die zette kruisjes op het bord. En pas bij drie kruisjes kreeg je straf. Maar het kon wel eens gebeuren dat ze zich daar niet aan hield. Soms werd ze zo boos dat ze bij het tweede kruisje al straf gaf. Nu lezen we in de Bijbel dat de Heere ons eigenlijk ook straf moet geven voor de verkeerde dingen die we doen. Maar dat doet Hij nog niet. Hij blijft eerst maar waarschuwen! En niet drie keer zoals met die kruisjes, maar telkens weer. Daarom mogen we steeds aan de Heere vragen of Hij ons de verkeerde dingen wil vergeven. En dan doet Hij dat ook. Laten we dat onthouden zolang we leven. Om Jezus wil vergeeft de Heere ons steeds weer en geeft Hij geen straf.

Gemeente dat mag ons allen bemoedigen en aansporen om telkens onze toevlucht te zoeken bij het kruis. De Heere is geduldig! Maar dat betekent niet dat zijn straf nooit komt. Als we Hem niet nodig hebben. Als we weigeren onze zonden te belijden. Dan komt het oordeel, dan komt de straf! Vandaar ook dat vervolgt. De Heere is geduldig, maar groot van kracht en Hij houdt de schuldige zeker niet onschuldig. Laten we ons niet vergissen. De Heere kracht van de Heere is groot. Het uitblijven van

het oordeel is geen onmacht, maar genade. Aan de andere kant als de maat vol is dan komt Zijn toorn. Dat horen we in verband met Ninevé, maar we lezen het ook in Lukas. Want de wijgaardenier stemt in, als de boom na het volgende jaar nog steeds geen vrucht voortbrengt, dan zal die uitgehouwen worden. De Heere Is een Wreker en Hij handhaaft de toorn aan Zijn tegenstanders zo lezen we in vers 2. En Hij zal die zeker uitvoeren want Hij heeft daartoe alle kracht. De profeet geeft daar een indruk van als Hij uitspreekt hoe de Heere gaat over heel de Schepping en de natuur. “De weg van de Heere is in wervelwind en in storm, wolken Zijn het stof van Zijn voeten”. Zo wordt ons geschetst hoe de heilige en almachtige God als in een ogenblik Zijn tegenstanders kan treffen. Zoals een wervelwind de aarde treft, zo verdelgd de Heere Zijn vijanden. En dat wij met Nahum naar dit visioen mogen luisteren, is geen teken van Gods straf, maar van Zijn genade. Deze dingen worden ons gezegd ter waarschuwing. Als wij nog vijandelijk staan tegenover Hem, omdat we onbekeerd verder leven ziet het er slecht uit. Maar de Heere is geduldig en Hij wacht om genadig te zijn. In het evangelie van de Heere Jezus komt Zijn liefde en genade tot ons. En als wij tot Hem komen en Hem smeken om vergeving zal Hij die zeker schenken. Dan Zijn wij geborgen voor Zijn oordeel in Zijn Zoon. Maar ook in het uitvoeren van Zijn oordeel is er zegen voor Zijn kinderen. In Zijn oordeel is er ook nog bescherming voor Zijn volk. Daar willen we nog op letten in onze derde gedachte.

3 Zijn oordeel biedt bescherming

We merken dat onder andere in vers 7 van Nahum 1. We lezen daar: De Heere is goed, Hij is tot een vesting in de dag der benauwdheid. Hij kent hen die tot Hem de toevlucht nemen. We horen in deze woorden dan de profeet niet alleen een boodschap van oordeel heeft over Ninevë, maar ook een boodschap van troost voor Juda. Ook verderop in dit hoofdstuk komt dit naar voren. Bijvoorbeeld in vers 15. “Ziet op de bergen de voeten desgenen, die het goede boodschapt, die vrede doet horen; vier uw vierdagen, o Juda! betaal uw geloften; want de Belials-*man* zal voortaan niet meer door u doorgaan, hij is gans uitgeroeid.”. De ondergang van Ninevé betekent de bevrijding voor Juda. Want zij gingen gebukt onder het onrecht en de overheersing van de Assyriërs. Ninevé was als een bolwerk van de boze dat zich tegen Gods volk verhief. Daarop wijzen ook de woorden uit vers 15. Daar wordt gesproken over een verderfelijke man die niet langer door het land zal gaan. In de grondtekst staat hier ‘belialman’. Dat is een benaming voor iemand die door en door slecht is. En het woord wordt in het Oude Testament ook in verband gebracht met de duivel. De koning van Ninevé vormde met zijn legenen een bedreiging voor Juda waar zij niet tegen bestand waren. En nu is er in het oordeel van de Heere niet alleen rechtvaardige vergelding voor Ninevé maar ook bescherming van Zijn volk. De Heere is werkelijk een vesting in de dag van de benauwdheid. Hij kent hen die tot Hem de toevlucht nemen.

Die woorden waren tot troost voor de gelovige Israëlieten. De Heere zou hen niet in de steek laten. Hij neemt het voor Zijn volk op. Ze hoeven zelf geen wraak te nemen. De Heere is een Wreker en Hij zorgt voor de ondergang van de vijanden van Zijn volk en tegelijkertijd voor hun veiligheid. Dat komen we vaker tegen in de Schrift. De oproep om niet zelf wraak te nemen voor onrecht dat ons wordt aangedaan. Dat mag niet, dat hoeft ook niet. We mogen dat aan de Heere overlaten. Ik denk bijvoorbeeld aan David die de gelegenheid heeft om Saul te doden. Dat doet hij niet want de wraak komt toe aan de Heere. Ik denk ook aan het nieuwe testament als er staat in Romeinen en Hebréeën: “Mij komt de wrake toe, ik zal het vergelden spreekt de Heere”. Dat geldt nog steeds. We zien een duidelijk voorbeeld in de ondergang van Ninevé. Enkele decennia na dit visioen hebben de babyloniërs en de meden met Ninevé afgerekend. De machtige stad werd van het toppunt van

welvaart en macht tot de grond toe afgebroken en heeft nooit meer een rol van betekenis gespeeld. Daarin merken we op dat de Heere door middel van dit gebeuren Zijn oordeel heeft voltrokken. Het is een voorbode van het laatste oordeel. Dan zal de Heere op rechtvaardige wijze alle onrecht en vijandschap straffen. Voor ons geldt, gemeente dat dit ons mag troosten als wij zien op de Heere Jezus als onze zaligmaker. Dan hoeven we in ons leven geen wraak te nemen, maar mogen we ons verlaten op de Heere die rechtvaardig is. Als we zien hoe de duivel te keer gaat en mensen elkaar de vreselijkste dingen aandoen, weten we dat die niet het laatste is. Dat is Gods rechtvaardig oordeel. Wat is het dan rijk als we met Nahum mogen zeggen: De Heere is goed. Hij kent ook mij, want ik heb de toevlucht tot Hem genomen.

Zo zien we dat in deze profetie van oordeel dat opschrift boven vers 2 in Bijbel toch terecht is. Loflied op de Heere staat er. Een loflied op Zijn grote kracht. Een loflied want Hij is geduldig, traag tot toorn. Een loflied, want door het oordeel heen, bewaart Hij Zijn kerk op grond van het volbrachte werk van de Heere Jezus Christus. Amen.